

(Levensduurverlengend) Onderhoud = Functioneel onderhoud

Robert Rouwenhorst
Mark van Meeteren

Waarom LVO?

MKI • Wat verstaan we onder duurzamer?

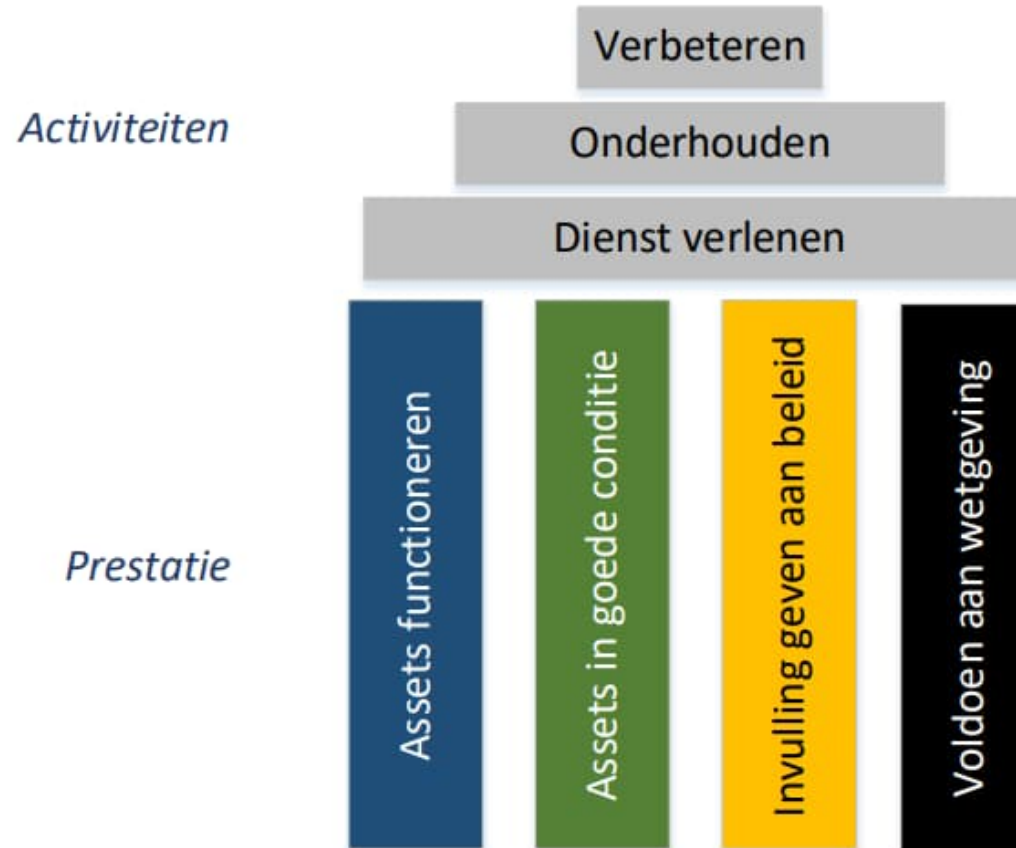
• En onder welk thema past LVO

• Circulair ontwerpen

• Technieken

• Soorten onderhoud; binnen en buiten Gelderland

Waarom LVO?

Soorten onderhoud bepaald door moment van uitvoering gerelateerd aan "de aanvaardbare conditie"

- **curatief onderhoud** onderhoud dat iets weer in "de aanvaardbare conditie" terugbrengt
- **preventief onderhoud** onderhoud dat zorgt dat iets in "de aanvaardbare conditie" blijft
- **toestandsafhankelijk onderhoud** preventief onderhoud dat wordt uitgevoerd bij het bereiken van een vastgestelde conditie(toestand)
- **tijdsafhankelijk onderhoud** preventief onderhoud dat wordt uitgevoerd na een vastgestelde tijd

Waarom willen we duurzamer zijn

Omgevingsvisie

Wat verstaan we onder duurzaamheid?

SAMP – tactische doelen

Klimaatadaptatie

- In 2035 zijn alle vitale wegen klimaatadaptief. De beschikbaarheid van nooddiensten moet in 2050 gelijk zijn aan 2018

Klimaatmitigatie

- 2030 is er 55% minder CO₂-uitstoot t.o.v. 2018
- In 2050 klimaatneutraal

Circulaire economie

- In 2030 gebruiken we 50% minder primaire grondstoffen t.o.v. 2018

Biodiversiteit

- Vanaf 2022 wordt voor alle knelpunten verkend of er een natuur inclusievere oplossing is.

3. HET TOEPASSEN VAN CIRCULAIRE ONTWERPPRINCIPES

PREVENTIE

1.

Voorkomen: niet doen
wat niet echt hoeft

WAARDEBEHOUD

2.

Verleng de levensduur van
bestaande objecten

3.

Maak duurzaam gebruik van
bestaande objecten, materialen,
grondstoffen en natuurlijke
processen

WAARDECREATIE

4.

Ontwerp voor meerdere
levenscycli

5.

Ontwerp toekomstbestendig

6.

Ontwerp voor optimaal
beheer en onderhoud

7.

Ontwerp voor duurzaam materiaal
gebruik

8.

Ontwerp voor minimaal
grondstof en energieverbruik in
aanleg en gebruiksfase

PREVENTIE

1.

Voorkomen: niet doen
wat niet echt hoeft

Soorten inspecties

- Om op de kosten, risico's en prestaties van de assets te kunnen sturen, is inzicht nodig in de staat van de assetonderdelen. Om dit te bewerkstelligen, zijn periodieke inspecties en onderzoeken noodzakelijk.
- **Dagelijkse inspecties** ook wel “schouw” genoemd. Een schouw voeren we uit in het kader van de zorgplicht van de beheerder.
- **Weginspecties** (geautomatiseerd en visueel) verrichten we om actueel inzicht in de staat van het provinciaal areaal te hebben en doelmatig onderhoud te kunnen programmeren..
- **De klein onderhoudsinspectie** ernstige schades in geringe omvang tijdig te signaleren. De geleverde gegevens zijn de basis voor gerichte inventarisatie en maatregelbepaling van Klein Onderhoud.
- **Gericht technische inspecties**, ook wel maatregelinspecties genoemd doen we jaarlijks op alle trajecten. Dit is één van de handvatten om de basis van de trajectprogrammering te bepalen.

Niet doen wat niet nodig is betekent: Onderzoeken!

≡ provincie
Gelderland

Orgelboring

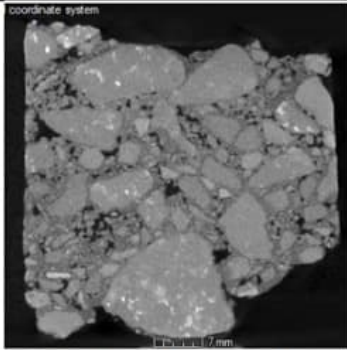
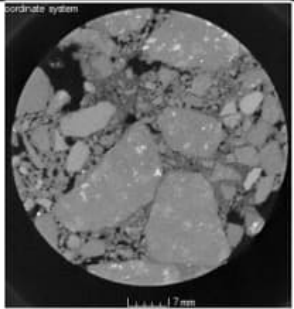
≡ provincie
Gelderland

RSAT

Fotoserie 1 Details boorkernen van AC16, DGD en SMA (met lichte/matige rafeling)

Di-elektrische constante

Boorkern	Overzicht asfalt reflectie	Foto	CT Scan (zijaanzicht)	Scan (zijaanzicht)	% Holle ruimte
6			 <p>zijaanzicht, hoogte kern circa 47 mm</p>	 <p>Doorsnede op 10 mm diepte t.o.v. bovenkant deklaag</p>	Circa 5,5 % holle ruimte over bovenste 2 cm

- Onderzoek naar oorzaak schade

WAARDE

2.

Verleng de levensduur van
bestaande objecten

Scheuren vullen

17/04/24

Reparatiebakken / lasgaten

17/04/24

WegDekReparatie Machine WDRM

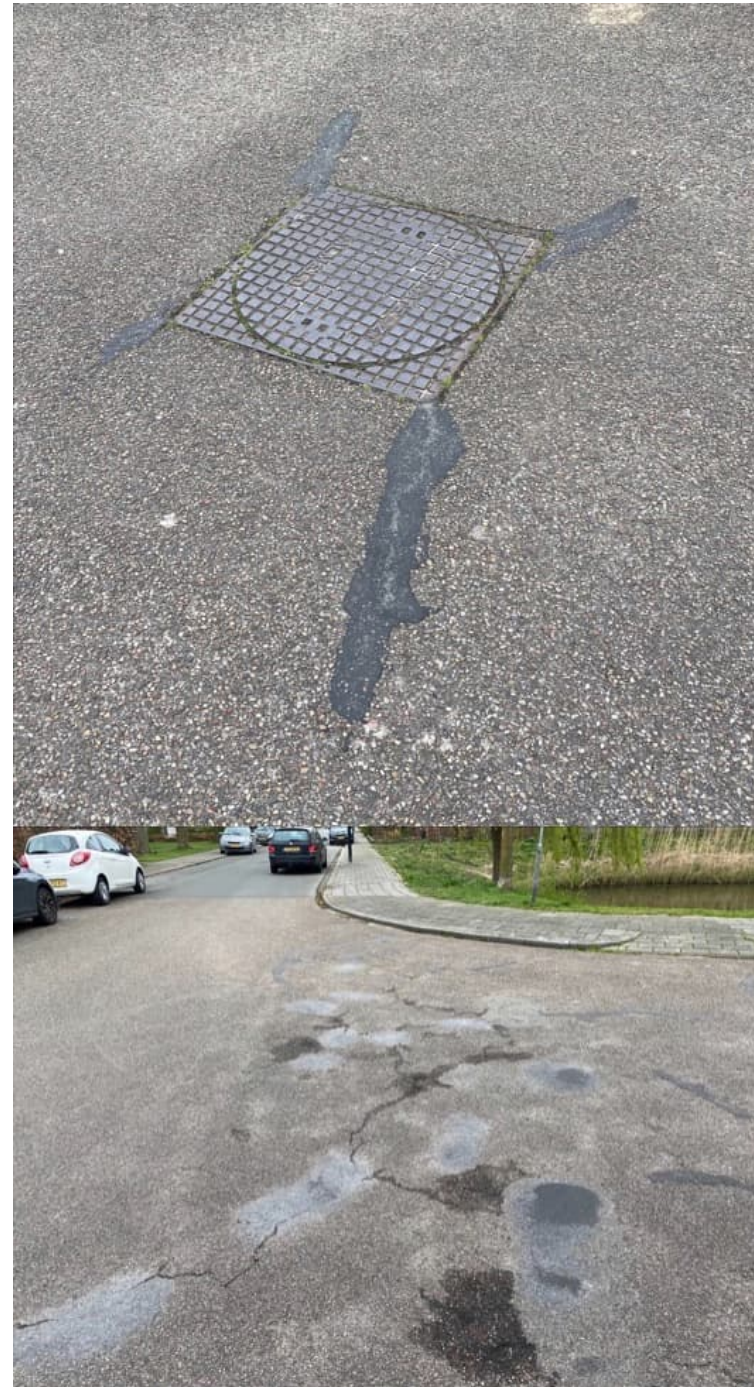
Uitgevoerd ca 2009

17/04/24

Blowpatch

Uitgevoerd 2018

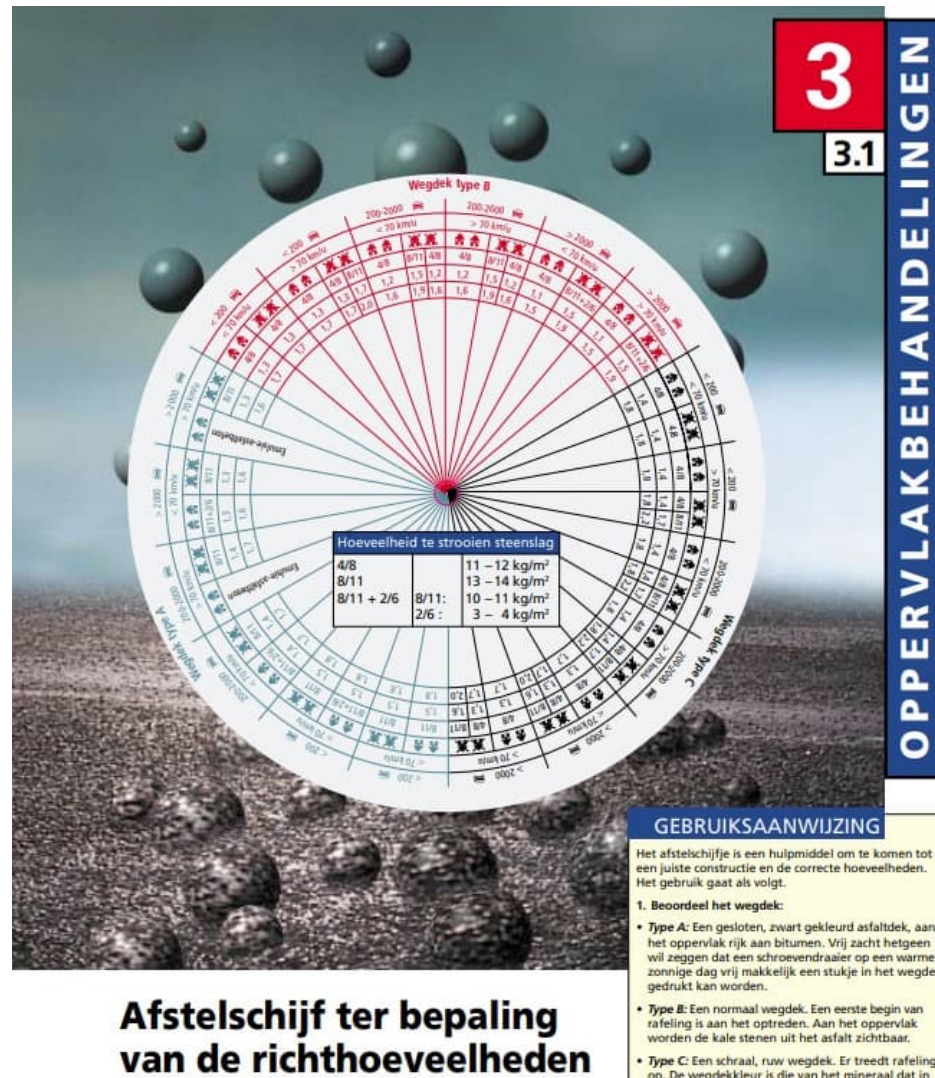

slijtlaag

17/04/24

slijtlaag

Afstelschijf ter bepaling van de richthoeveelheden

Document: Bitumenemulsie in de wegenbouw 17/04/24

slijtlaag

17/04/24

Eab

2018

17/04/24

Eab

2024

17/04/24

Sealen in Gelderland

Huidige situatie

- Van 1200 km circa 150 km geseald
- Start met sealen in 2009 (A326)

Waarom sealen?

- Verlengen levensduur
- Vergroten van de bedrijfszekerheid open deklagen in de winter

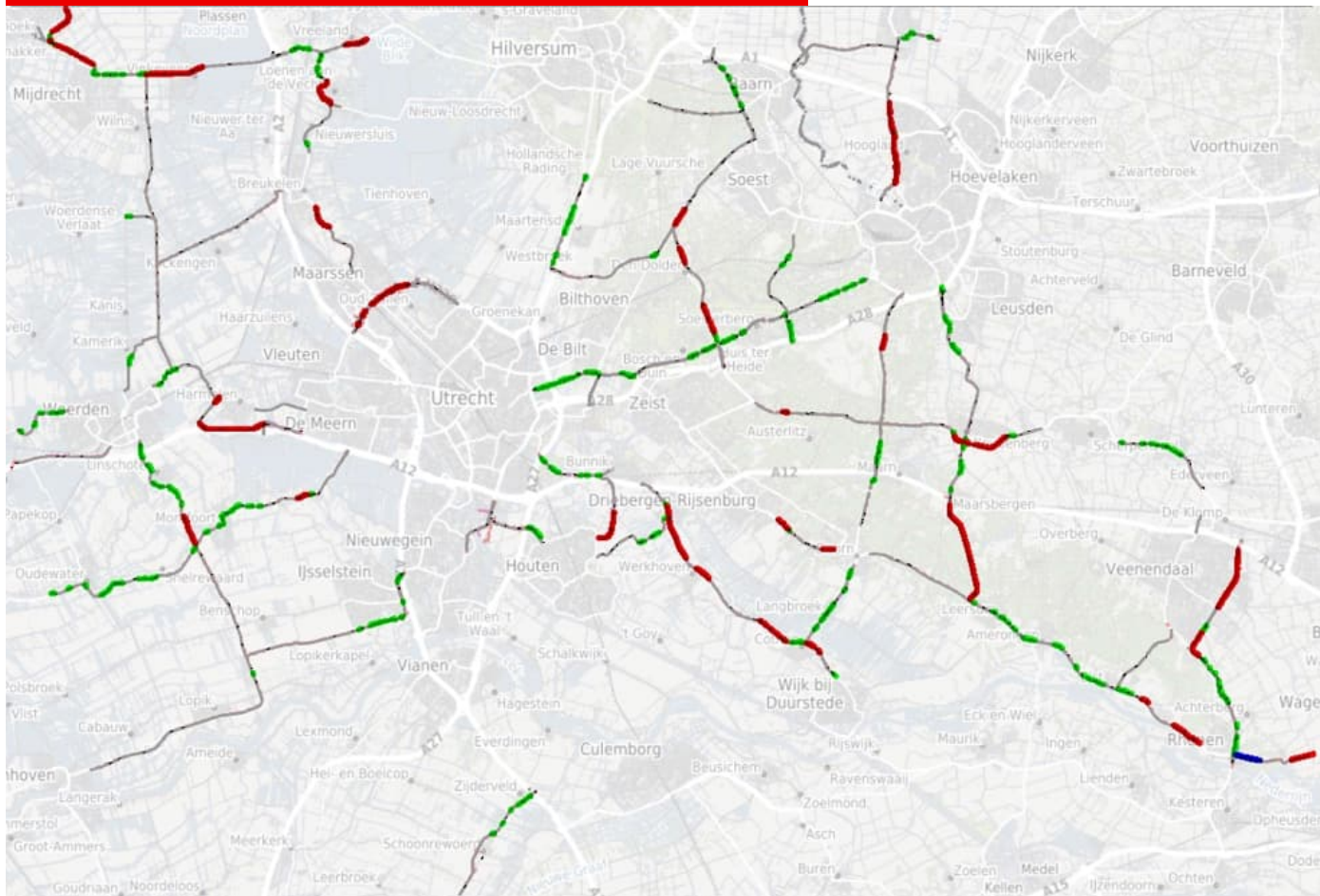
Wanneer sealen?

- Preventief (geen schade):
  - Open deklagen (DGD en ZOAB) na 4 jaar
    - Dichte deklagen na 8 tot 10 jaar
- Curatief
- Winterschade zoveel mogelijk beperken in laatste fase

Sealen in de Provincie Utrecht

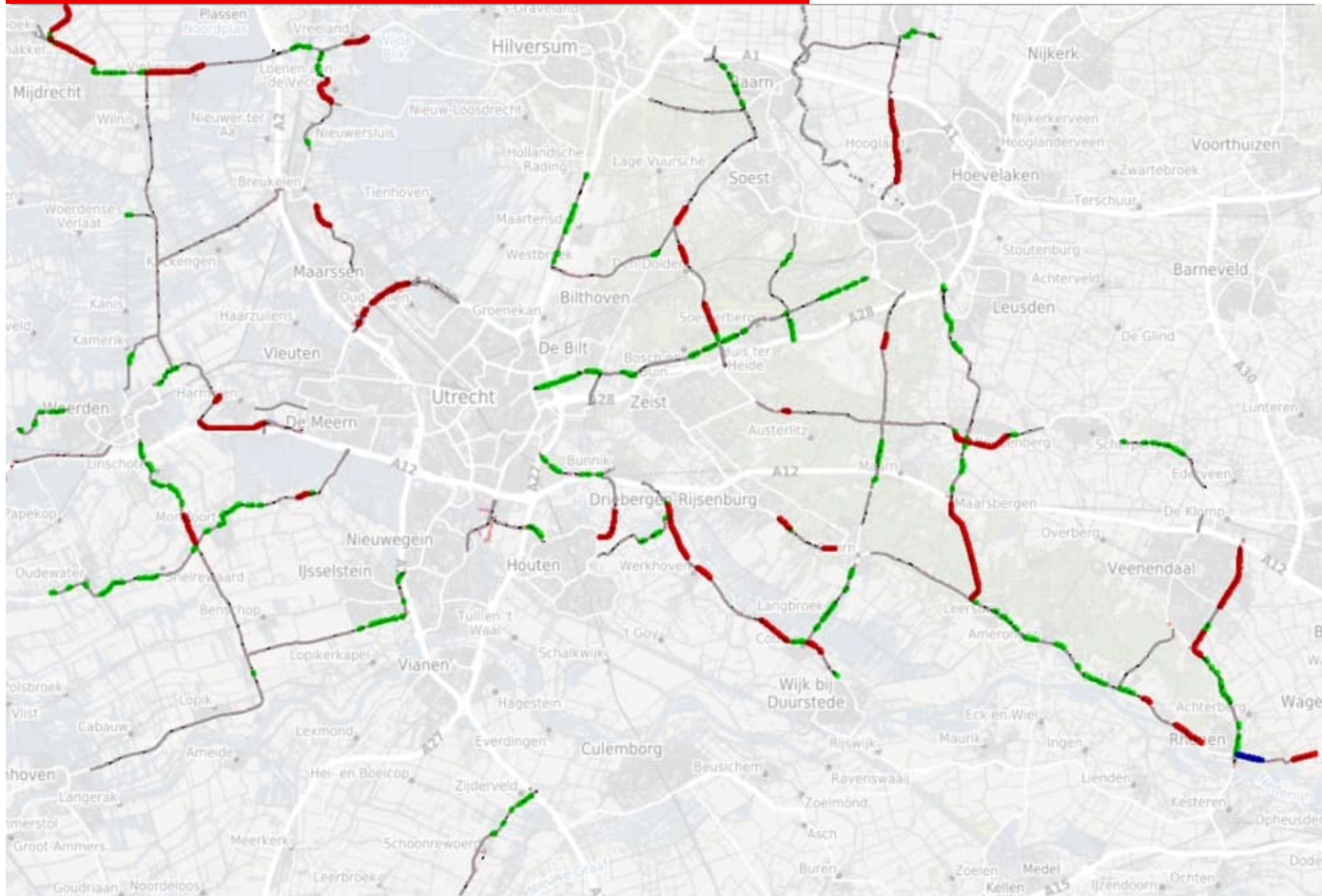
- 300 km Rijbaan
- 330 km fietspaden en parallelwegen

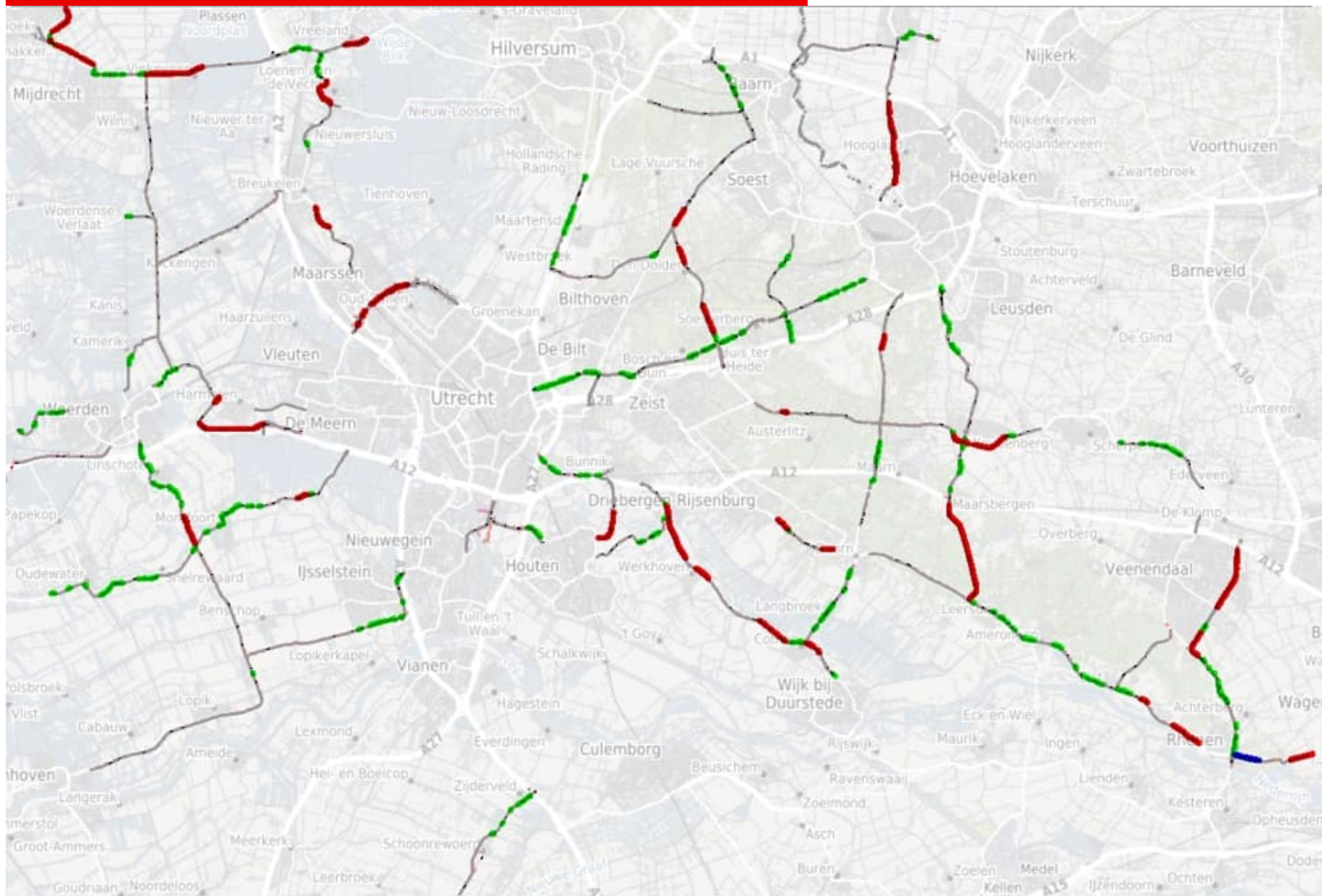
- 49 km DGD, 14 verschillende typen
- 97 km SMA-NL 8G+ Rijbaan
- 8 km SMA-NL 8G+ Fietsstroken
- 1 km SMA-NL 5

Sealen in de Provincie Utrecht

- 2012 Pilot, daarna structureel ingepast
- Levensduur ca. 4 -5 jaar langer dan vooraf ingeschat.
- Praktische invulling
- Eerste sealing direct na einde garantie
- Tweede sealing 3-4 jaar na eerste ronde
- Derde sealing: voorzichtig

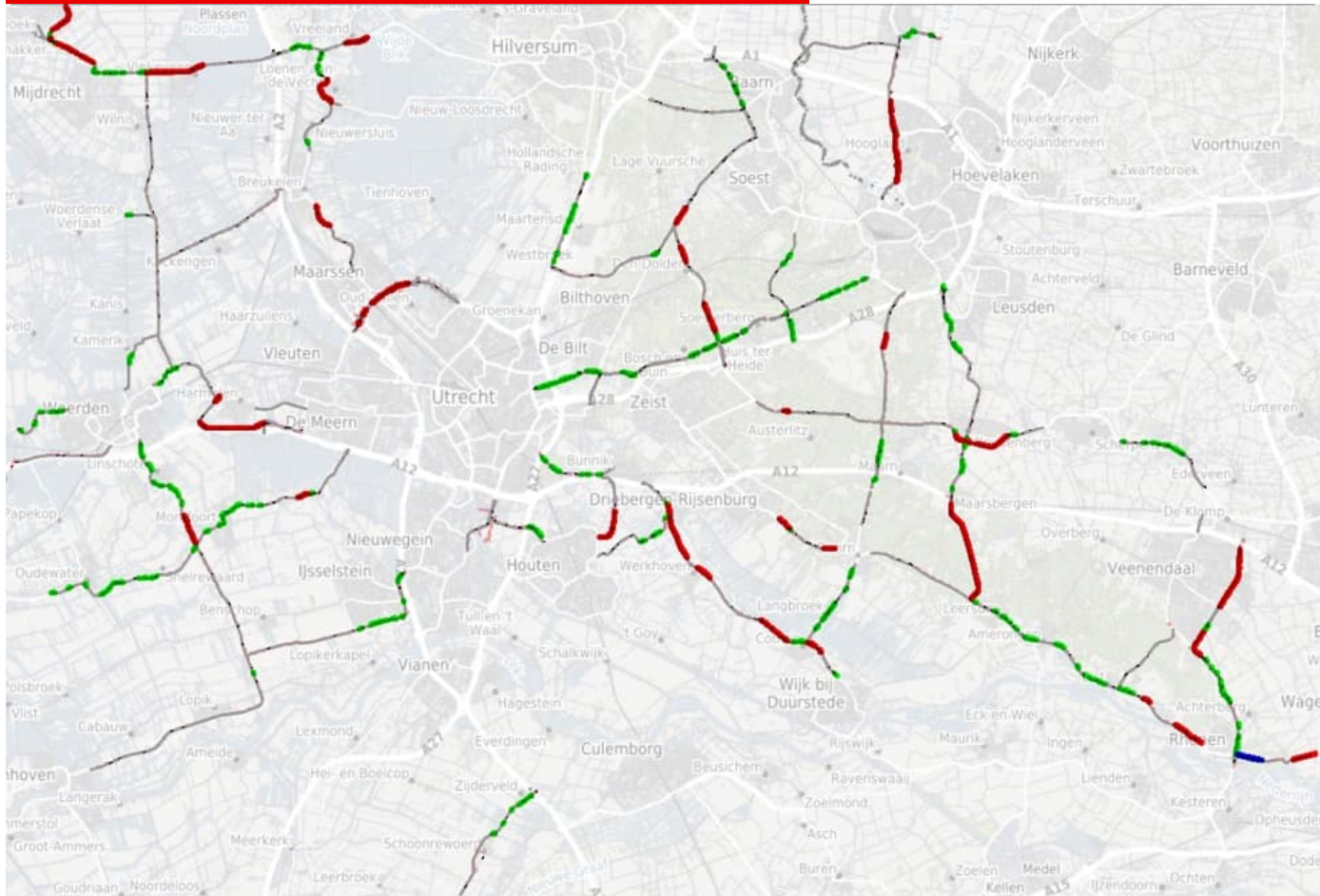
Sealen in de Provincie Utrecht

Jaar	M2
2012	29.050
2013	119.850
2014	49.350
2015	52.150
2016	85.400
2017	50.750
2018	61.750
2019	63.400
2020	83.950
2021	31.650*
2022	30.000*
2023	113.000
2024	71.500

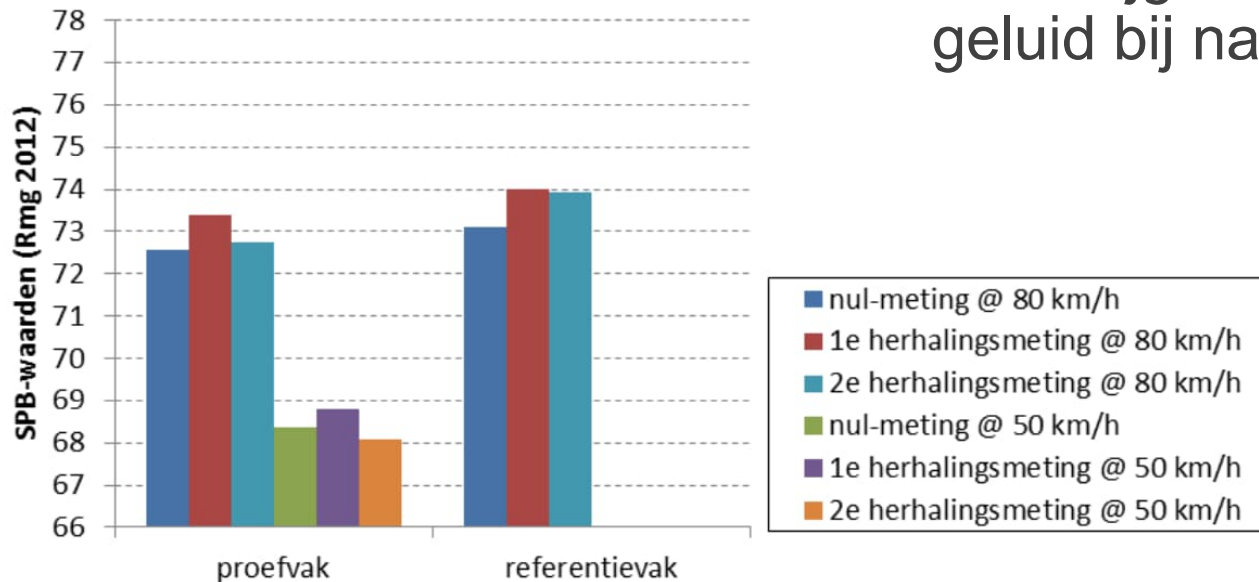
Sealen in de Provincie Utrecht

- Diverse producten
- Toepassing verjongingsolie / bitumen
- Belijning afplakken/tussen lijnen aanbrengen
- Stroefheid
- Geluid

Sealen in de Provincie Utrecht

- Geluidsmeting uit 2013 heeft aangetoond dat na eerste sealing geluidswaarden richting origineel gaan
- Na tweede sealing ook verbetering. Hier krijgen we wel signalen over geluid bij nat wegdek

Sealen in de Provincie Utrecht

- Tijdig toepassen! Geen/Amper rafeling
- Data cruciaal
- Verwacht geen wonderen
- Kan ook op andere deklagen dan DGD: Andere hoeveelheden, wensen

Weg N199 Bunschoten - Amersfoort

Wegvak 0048 Van km. 4.900 tot km. 5.000

Wegvakonderdeel 0004 Laatste Kopie van Kopie naar

Totaal gemeten

Oppervlak	368,29 m ²
Begin kilometer	4,900 km
Eind kilometer	5,001 km
Lengte	101,38 m

Omschrijving Rijstrook; Nobelpave:

Algemeen

Wegtype	2 Zwaar belaste weg
- Gebruiksfunctie	GO Gebiedsontsluitingsweg
Verhardingstype	AZ Zoab en open deklagen
- Verhardingssoort	005 Nobelpave
Grondsoort	4 Zand
Opbouw constructie	Niet ingevuld
Sealing	2 sealings ingevuld
10-meter vak inspecties	20 10-meter vak inspecties ingevuld

Bijwerken van sealing

	Jaar sealing	Sealing volgnr.
✓	2018	Eerste sealing
✓	2021	Tweede sealing

Verjongingscreme / sealen

17/04/24

Verjongingscreme / sealen

17/04/24

Verjongingscreme / sealen

17/04/24

Verjongingscreme / sealen

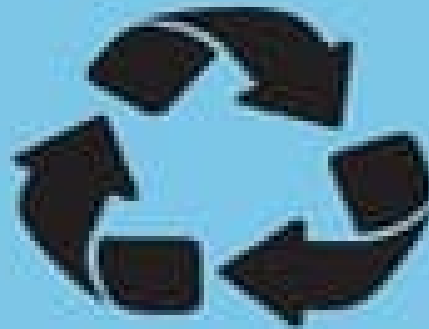
Uitvoering 2011
Foto's van 2024

17/04/24

BEHOUD

3.

Maak duurzaam gebruik van
bestaande objecten, materialen,
grondstoffen en natuurlijke
processen

ART-E

Levensduur verkortende maatregel

Levensduur verkortend

nd

Levensduur verkortend

Maar LVO is ook!

423150	810199	.....	Opstellen en leveren rapportage	EUR
		.....	De rapportage van de PQI-meting dient te geschieden volgens de standaard ASPARI-rapportage.	
		.....	Daarbij gebruik maken van de standaard inhoudsopgave.	
		.....	In de rapportage dient minimaal de volgende informatie te worden opgenomen:	
		.....	- Een beschrijving van: het werk, de asfaltmengsels en -laagdiktes, en de gebruikte machines;	
		.....	- De weersomstandigheden tijdens de uitvoering;	
		.....	- De verwerkingstemperatuur van het asfalt (de TCP);	
		.....	- De snelheid van de verwerking en de continuïteit van de snelheid;	
		.....	- Het aantal uitgevoerde walsovergangen (de CCP's);	
		.....	- De toename van de verdichting (de verdichtingsprogressie- en afkoelingscurves).	
		.....	Rapportage van de PQI-meting aanleveren in PDF.	
		.....	De temperatuur- en verdichtingscontourplots (de TCP en CCP's) en de meetlocaties van de verdichtingsprogressie-metingen dienen, in verschillende lagen, te worden aangeleverd in een GIS-bestand, als (verzameling) shapefiles of gelijkwaardig.	
		.....	Zie voor aanvullende informatie over de apparatuur, data-uitwerking en rapportage: https://www.crow.nl/asfalt-impuls/projecten/hightech-low-cost .	

Methode 2; Als een stelpost in een RAW-bestek of onderdeel van UAV-GC-contract

Door een stelpost op te nemen in een RAW-bestek bestaat er bij de voorbereiding van de werkzaamheden de mogelijkheid voor opdrachtgever en opdrachtnemer om de exacte inhoud van de metingen samen af te stemmen. Het zorgt voor flexibiliteit en geeft de mogelijkheid om een speciale focus aan te brengen.

950030	610501	.....	Stelpost.	EUR	5.000,00	V
		9	Op de stelpost worden verrekend de uitgaven ter zake van: de werkzaamheden het toepassen van de Aspari meettechniek t.b.v. het verbeteren van de asfaltkwaliteit.			

(uit RAW bestek "P610-B01 Herinrichting Laan van Erica, De Voorwaarts - Apeldoorn" van de gemeente Apeldoorn, 21-02-2020. Deze bestekspost is gebaseerd op één PQI-meetdag.)

950050	810501	.....	Stelpost.	EUR	15.000,00	V
		9	Op de stelpost worden verrekend de uitgaven ter zake van: Inzet ASPARI.			

(uit RAW bestek 2391 "Duurzaam Asfaltonderhoud A326" van de Provincie Gelderland, 2021. Deze bestekspost is gebaseerd op drie PQI-meetdagen.)

Methode 3; Als een EMVI-criterium

Door een uitnodiging om een PQI-meting op te nemen in de criteria voor een door de inschrijvers op te stellen Kwaliteitsplan of werkinstructie, kunnen de inschrijvers worden gestimuleerd om ASPARI-techniek in te zetten.

Maar LVO is ook!

≡ provincie
Gelderland

Ook LVO

≡ provincie
Gelderland
